

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-5

BOSHLANG‘ICH SINF MATEMATIKA DARSLARIDA MULTIMEDIALI O‘QITISH TEKNOLOGIVASINING ZAMONAVIY USULLARI VA TAMOVILLARINI QO‘LLASH.

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti Boshlang‘ich ta’lim kafedrasini o‘qituvchisi

Ahmedov Alisher Hasan o‘g‘li

UDK: 37.01:007

ahmedovalisher194@gmail.com

Annotatsiya: Bilamizki texnika asrida boshlang‘ich sinf matematika darslarini zamonaviy multimedia va axborot texnologiyalarisiz tassavvur qilish juda qiyin. Shuning bilan birgalikda boshlang‘ich sinf o‘quvchilarini diqqatini darslarga oddiy ko‘rgazmalar bilan jalb qilish bir muncha mushkul vazifa hisoblanadi. Shu bois boshlang‘ich sinf o‘qituvchisidan kompyuter savodxonligi, ilg‘or innovatsion multimedia texnologiyalarini bilish talab etiladi. Ushbu maqolada boshlang‘ich sinf matematika darslarida kompyuter va multimedia texnologiyalaridan foydalanishning ba’zi usllari keltrib o‘tilgan.

Kalit so‘zlar: Multimedia, Power Point, innovatsiya, animatsiya, masala, msol, texnologiya

MULTIMEDIA TEACHING IN ELEMENTARY MATHEMATICS CLASSES APPLICATION OF MODERN METHODS AND PRINCIPLES OF TECHNOLOGY.

Abstract: We know that in the age of technology, it is very difficult to imagine elementary school mathematics lessons without modern multimedia and information technologies. At the same time, attracting the attention of elementary school students to classes with simple exhibitions is a rather difficult task. Therefore, a primary school teacher needs computer literacy, knowledge of advanced innovative multimedia technologies. In this article, some methods of using computer and multimedia technologies in primary grade mathematics lessons are mentioned.

Keywords: Multimedia, Power Point, innovation, animation, problem, msol, technology.

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-5

ПРИМЕНЕНИЕ СОВРЕМЕННЫХ МЕТОДОВ И ПРИНЦИПОВ МУЛЬТИМЕДИЙНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ОБУЧЕНИЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В НАЧАЛЬНЫХ КЛАССАХ.

Аннотация: Мы знаем, что в век технологий очень сложно представить уроки математики в начальной школе без современных мультимедийных и информационных технологий. В то же время привлечь внимание учащихся младших классов к занятиям с помощью простых выставок – достаточно сложная задача. Поэтому учителю начальных классов необходимы компьютерная грамотность и знание передовых инновационных мультимедийных технологий. В данной статье упоминаются некоторые методы использования компьютерных и мультимедийных технологий на уроках математики в начальных классах.

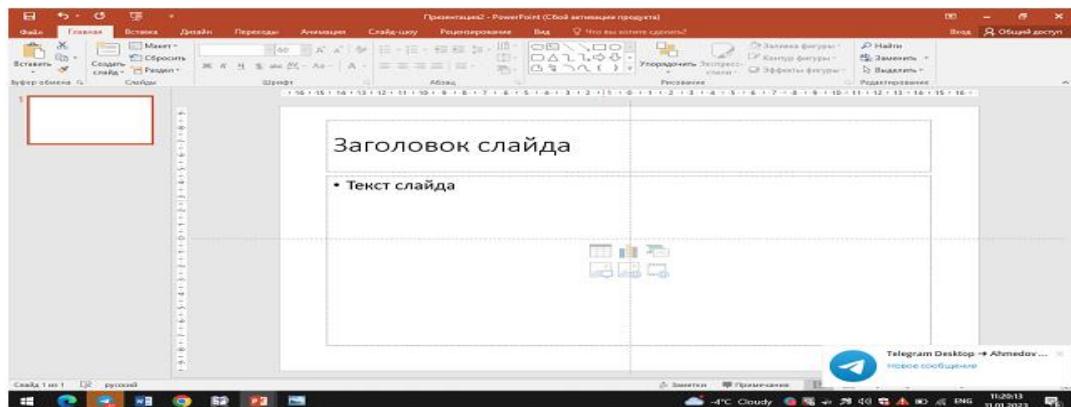
Ключевые слова: Мультимедиа, Power Point, инновации, анимация, выпуск, мсол, технология.

Bugungi kun talabi har tamonlama yetuk, har ishda ilg‘or komil insonni tarbiyalashdir. Bu ulkan vazifani ta’lim jarayoni o‘z zimmasiga oladi. Ayniqsa matematika darslari nafaqat bolaning mantiqiy tafakkurini rivojlantiradi, balki manaviy axloqini rivojlantirishga ham xizmat qiladi.

Hozirgi zamon darsliklari bolaning fanga qiziqishini uyg‘otish va bilimlarini yanada boyitish uchun kriativ fikrlashga undaydigan misol va masalalar bilan boyitilgan. Bunday misol va masalalarni o‘quvchiga samarali qilib yetkazish uchun multimedia va kompyuter texnologiyalarining ahamiyati beqiyosdir. Matematika darslarida o‘quvchilarga birmuncha qiyinchilik tug‘diradigan misol va masalalar uchrab turadi. Ayniqsa harakatga doir masalalar o‘quvchilarda boshqa misol va masalalarga qaraganda murakkablik keltirib chiqaradi. Bunday murakkablik tug‘diradigan masalalarni tushntirishda kompyuter texnologiyalaridan foydalanish yaxshi samara beradi. Quyida “Power Point” dasturidan foydalangan holda harakatga doir masalalar animatsion (harakatlanuvchi) ko‘rinishda tayyorlash bosqichma bosqich ko‘rsatib o‘tilgan.

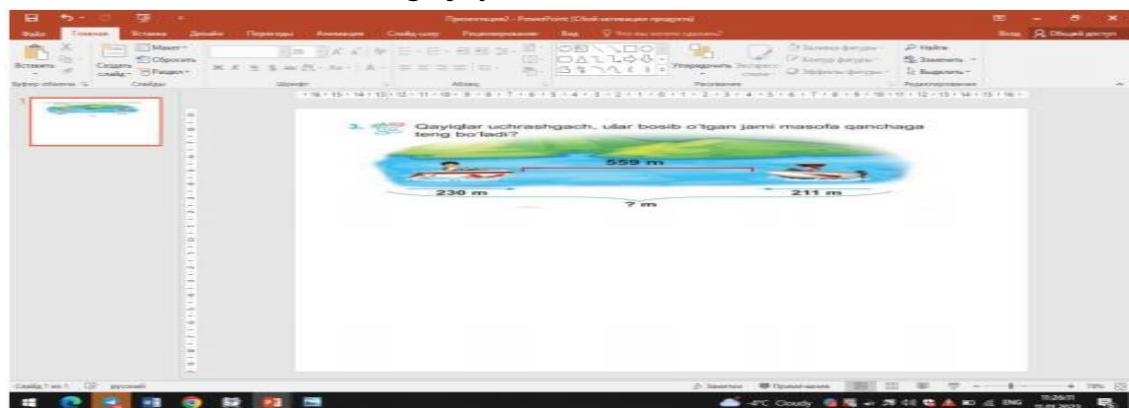
Dastlab Power point 2010 dasturini “PUSK”dan kirib tanlaymiz. (1-rasm)

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-5

1-rasm. Pewer Point dasturida harakatli masalalar an imatsiyasini tuzish bosqichi.

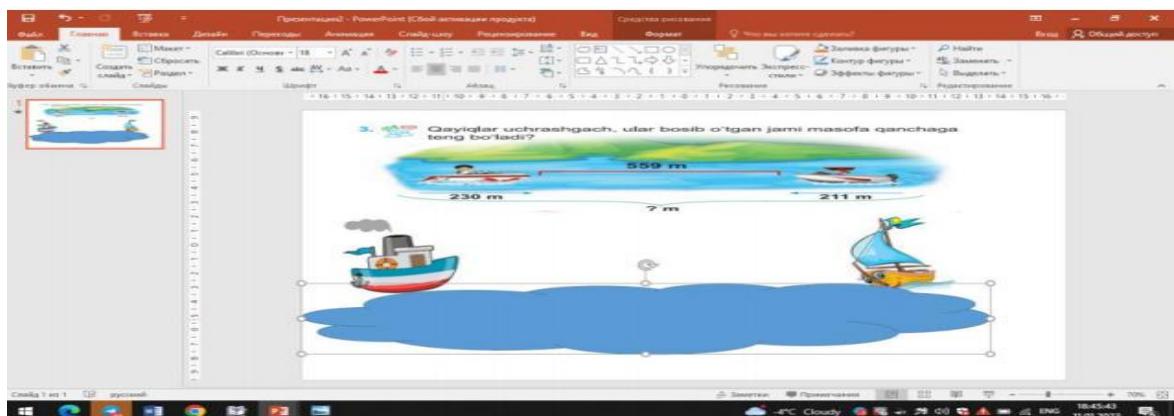
So‘ngra 3-sinf matematika darsligidan harakatga doir bir masalani, “создать слайд” tanlab unga joylashtiramiz.(2-rasm)

2-rasm. Pewer Point dasturida harakatli masalalar animatsiyasini tuzish bosqichi.

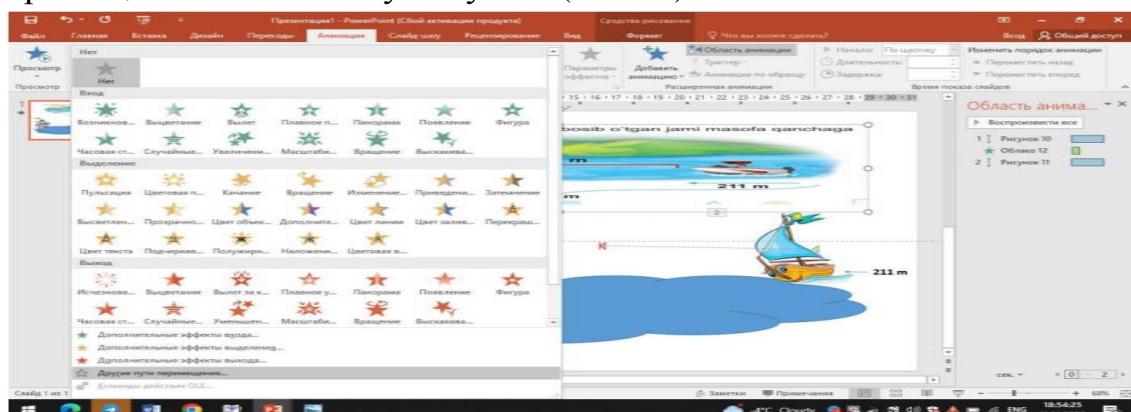
Power point dasturidan ko‘l rasmini chizib olamiz. Internetdan qayiqlar animatsiyasini tanlab olib slaydga ma ’lum tartibda joylashtirib olamiz. (3-rasm)

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-5

3-rasm. Pewer Point dasturida harakatli masalalar animatsiyasini tuzish bosqichi.

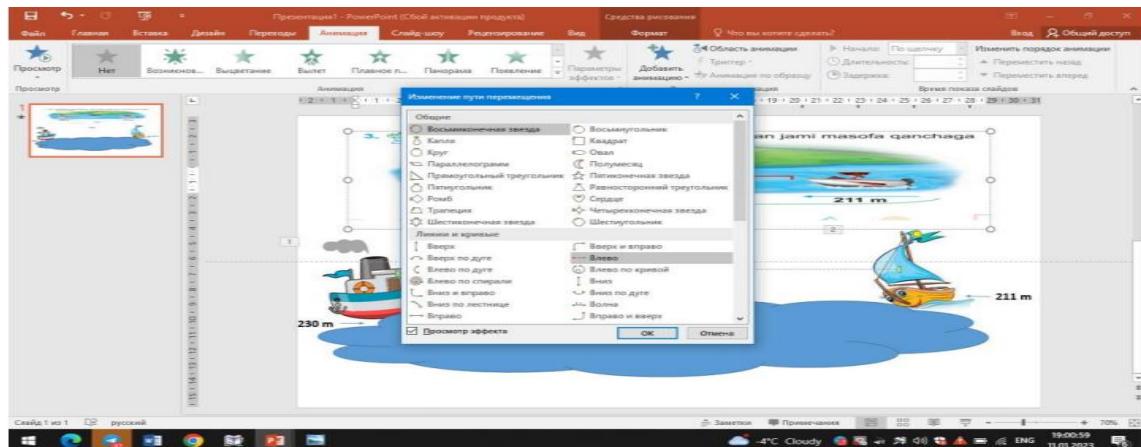
Endi esa qayiqlarni harakatga keltiramiz: Dastlab “Анимация”га kiramiz, u yerdan “добавить анимацию” tugmachasini bosamiz. “Другие пути перемещения” vazifasini yuklaymiz. (4-rasm)

4-rasm. Pewer Point dasturida harakatli masalalar animatsiyasini tuzish bosqichi.

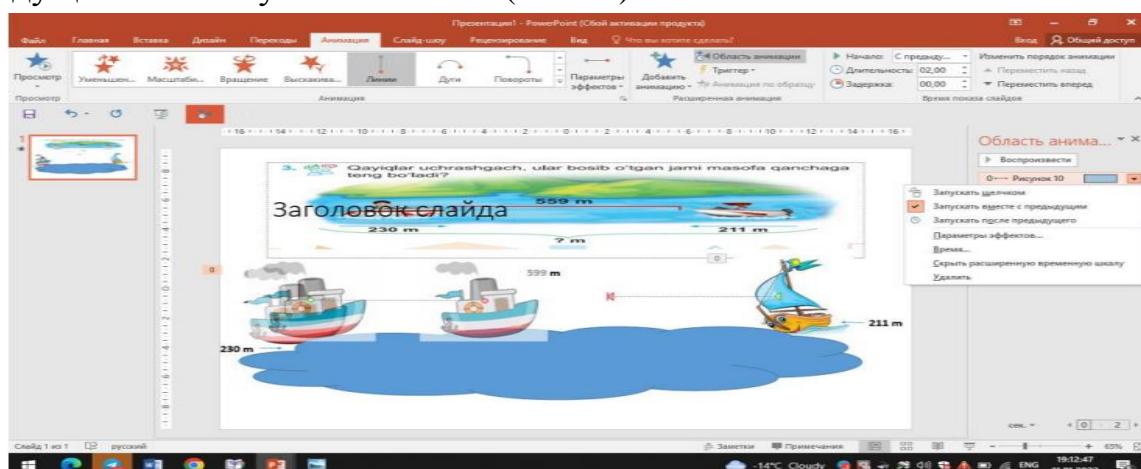
“Другие пути перемещения” dan “вправо”, “влево” larni tanlab qayiqlarning ikkalasini ham to‘g‘riga harakatlantiramiz.(5-rasm)

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-5

5-rasm. Pewer Point dasturida harakatli masalalar animatsiyasini tuzish bosqichi.

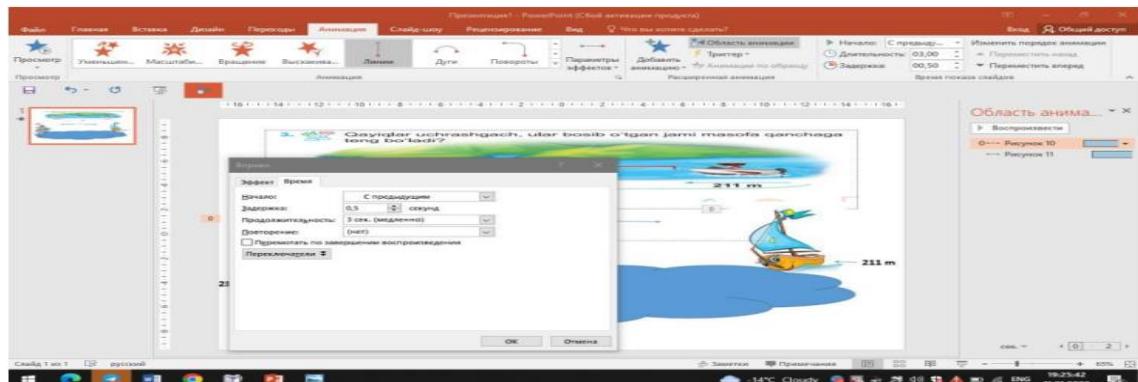
Keyingi bosqichda aynan harakatlanadigan animatsiyalar ustida ishlaymiz. “Область анимации”дан hamma funksiyalarni tanlanib va “запускать вместе с предыдущим” funksiyasini tanlanadi.(6-rasm)

6-rasm. Pewer Point dasturida harakatli masalalar animatsiyasini tuzish bosqichi.

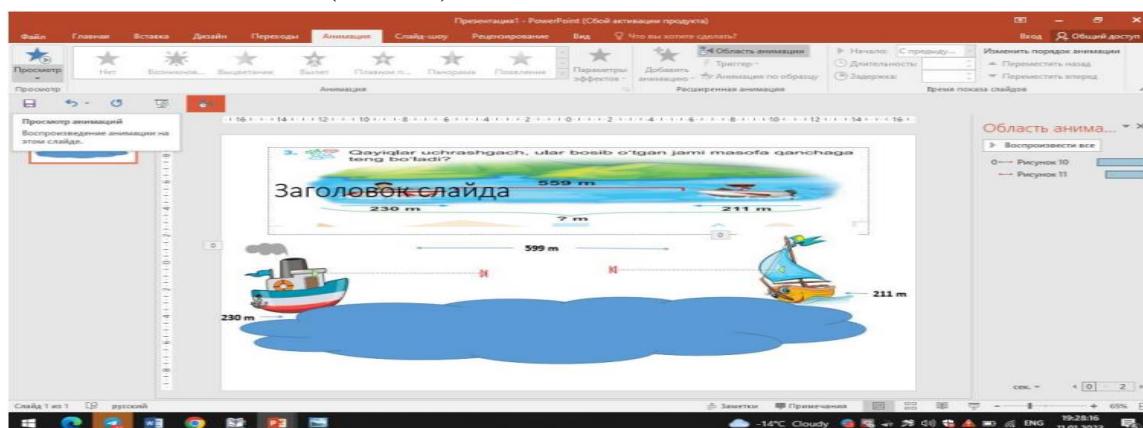
So‘ngra aynan shu yerdan “Параметры эффектов” tanlanadi. “задержка”dan qancha soniyadan so‘ng chiqishi, va “Продолжительность” dan qancha davom etishi tanlab olinadi.(7-rasm)

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-5

7-rasm. Pewer Point dasturida harakatli masalalar animatsiyasini tuzish bosqichi.

Endi tayyor flash mahsulotimizni “Анимация” ning “просмотр” funksiyasi orqali ko‘rishimiz mumkin.(8-rasm)

8-rasm. Pewer Point dasturida harakatli masalalar animatsiyasini tuzish bosqichi.

Xulosalar (Conclusions)

Xulosa qilib aytganda, harakatga doir masalalarni bajarish orqali o‘qu v chilar amaliy xarakterga ega bo‘lgan, hayotda uchraydigan jism harakat komponentlari: tezlik, masofa, v aqt orasidagi bog‘lanishlarni chuqur o‘rganib oladi. Masalalar yechish jarayonida ularni tatbiq eta oladi, qola versa o‘quv chining fikrlash qobiliyati o‘sadi, o‘quv topshiriqlarini bajarishda ijodkorligi oshadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Jumayeva M.E., Tadjiyeva Z.G‘ Boshlang‘ich sinflarda matematika o‘qitish metodikasi. Toshkent, “Fan va texnologiya”.

ISSN (E): 2181-4570 ResearchBib Impact Factor: 6,4 / 2023 SJIF 2024 = 5.073/Volume-2, Issue-5

2. Jumaev M.E, Boshlang`ich sinflarda matematika o`qitish metodikasidan praktikum. (OO`Y uchun ) Toshkent. “O`qituvchi” 2004 yil.
3. Allaberganova M.R Informatika fanidan didaktik o‘quv - majmuasini ishlab chiqish va amaliyotga tatbiq etish jihatlarini tadqiq etish. Mag.dis. – Toshkent, 2011.
4. Jumayeva M.E., Tadjiyeva Z.G‘ Boshlang‘ich sinflarda matematika o‘qitish metodikasi. Toshkent, “Fan va texnologiya”.
5. Бент Б. Андерсен, Катя ван ден Бринк. Мультимедиа в образовании. Издательство: Дрофа, 2007 г.224 стр.
6. Dominov D.Z Kompyuter tarmoqlaridan amaliy mashg‘ulotlarini zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari asosida o‘qitish. BMI.- Toshkent, 2012. 10-b.
7. Ibodullayeva Z.J. “Masofaviy o‘qitish texnologiyalari” fanidan elektron bilimlar omborini yaratish. Mag.dis. – Toshkent, 2012. 14-b.
9. Qosimov F,Saidova M, Qosimov F. Harakatga doir masalalar yechishda axborot texnologiyalardan foydalanish//II Международная научно-практическая интернет-конференция. — Преяслав- Хмельницкий, 2015.— Б. 189-195.